

MICHAELA
ZINDELOVÁ

✓ ŠATY
✓ NOTY
✓ BOTY

DAGMAR
PECKOVÁ

Dagmar Pecková

Michaela Zindelová

MICHAELA
ZINDELOVÁ

DAGMAR PECKOVÁ

- ✓ ŠATY
- ✓ NOTY
- ✓ BOTY

Text © Dagmar Pecková, 2021

Text © Michaela Zindelová, 2021

Text © Ivana Follová, 2021

Text © Jan Foll, 2021

Cover photo © Reflex / Nguyen Phuong Thao

Photos © archiv Dagmar Peckové, Divadelní ústav / Jaromír Svoboda, Divadlo Kalich, Hudební divadlo Karlín / Pavel Bára, Mezinárodní hudební festival Pražské jaro, Městské divadlo Mladá Boleslav – Marie Venigerová, Národní divadlo v Praze, Nuselská radnice, Praha, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Jindřich Balous, Daniel Jäger, Lukáš Hausenblas, Oldřich Hlaváček, Gabriela Ksandr, Jana Kristofovičová, Petr Kurečka, Petr Našic, Tomáš Novák, Jana Pertáková, Pavel Petruška, Pavel Poledno, Ságl Production, Ilona Sochorová, Tisková agentura Herminapress

© Grada Publishing, a.s., 2021

ISBN 978-80-271-4205-7 (pdf)

ISBN 978-80-271-3186-0 (print)

Vážené paní
Antonii Denygrové.
Ženě, která mi otevřela
umělecký svět...

Vyhod' přítěž, člověče! Hled',
ať je tvůj člun života lehký,
opatřený jen tím, co potřebuješ...

Jerome Klapka Jerome

Pár slov o Dagmar zblízka

Někdy před třemi roky jsem byl cosi shánět v pankráckém Bauhausu. Po nákupu jsem vyjížděl na magistrálu a řidička ve voze za mnou mi mávnutím ruky dala přednost. Ve zpětném zrcátku jsem si všiml, že dotyčná dáma byla Dagmar Pecková. Červených mini-cooperů s německou espézetkou totiž po Praze moc nejezdí. Když mě pak mījela, zahlédl jsem její nakrátko ostříhanou hlavu i známou tvář. Ona si mě nevšimla, a tudíž vůbec netušila, koho před sebe pouští. Tuto banální příhodu zmiňuji jako důkaz její ohleduplnosti. Minimálně té řidičské.

Dášu znám přes třicet let, od doby, kdy jí má žena Ivana začala navrhovat a vytvářet oblečení. Postupně jsme se i my dva důvěrně spřátelili. Občas žertem říkávám, že naše kamarádství mi dovoluje být v její blízkosti i ve chvíli, kdy se právě líčí. Což souvisí s její další sympatickou vlastností. Nikdy jsem nezažil, že by si hrála na hvězdu, ačkoli hvězdou navíc světoznámou – skutečně je. Tyká si s každým, koho trochu blíž pozná. A je jí přitom lhostejné, zda jde o významného politika či umělce, krejčovou z Ivanina ateliéru, nebo o šikovného řemeslníka.

Fakt, že povýšené manýry jsou jí naprosto cizí, jsem si ověřil mnohokrát. Jedna z Ivaniných módních přehlídek, které Dáša pravidelně obohacuje svým zpěvem, proběhla na

Na vrcholu – v roli Carmen v Národním divadle v Praze (1999) s Donem José (Valentin Prolat).
Foto: archiv Národního divadla v Praze / Hana Smejkalová

Na startu: Snílci v Plzeňské operetě (1981) spolu s Františkem Dvořákem.
Foto: z archivu Dagmar Peckové

Vítězka pěvecké soutěže Pražského jara 1986.
Foto: archiv Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro

lodi Cargo Gallery. Přípravy byly do posledního okamžiku stresující, protože loď místo plánovaného termínu připlula až pár hodin před začátkem akce. Dáša jako skutečná profesionálka přišla včas a v tamějším nepředstavitelném zmatku poprosila jen o to, zda by si mohla vyzkoušet mikrofon. O vlastní šatně, nebo aspoň o nějaké soukromé komůrce si mohla nechat jen zdát. Klidně se převlékala a česala kdesi v koutku u záchodů.

K rysům velkých osobností patří i schopnost přiznat vlastní limity. Dáša to umí jako málokdo. V loňském speciálu časopisu Respekt promluvila o tom, jak se vyrovnává s následky menopauzy, která jí proměnila hlas. *„Nejenže mi vzala horní kvartu, ale i sílu. Přezpívat na pódiu orchestr, na to potřebujete pořádné zadutí. A ono to najednou nešlo,“* konstatovala bez zbytečných vytáček. *„Najednou jsem zjistila, že nevím, proč na tom jevišti stojím. Ztratila jsem sebe samu. Cítila jsem se, jako kdybych publikum podváděla. A byl to hrozný pocit. Takže jsem musela říct nahlas, že potřebuji čas se z toho dostat. Musela jsem se znovu najít. Bez dřívějšího hlasu bych od základu musela změnit celý svůj repertoár. Proto jsem si řekla, proč mám na něčem lpět, když spousta věcí už neštymuje,“* upřesnila slavná mezzosopranistka. A pustila se do unikátních projektů, v nichž se prezentuje jinak, než jak jsme byli dosud zvyklí.

O Dášině snaze vymanit se ze škatulky standardní operní hvězdy vím už pár let. Na podzim roku 2015 hostovala na výročních koncertech **Spirituál kvintetu** ve vyprodané Lucerně. Po jednom z nich jsme ji přepadli v zákulisí, kde byl taky Jura Pavlica z Hradišťanu a pár dalších známých. Dáša zářila spokojeností, přivítala se s námi a vzápětí prohlásila, že opera už jí strašně leze na nervy. *„Koukněte se na ty prima lidi kolem! To je přece něco úplně jiného než ti kožení paňácové a nafintěné matróny z opery. Zpívat s těmhle bezva muzikanty mě ohromně baví,“* pokřikovala na adresu Jiřího Tichoty, jeho kolegů z kapely a dalších hostů onoho báječného koncertu.

V rámci svého vybočování z operní branže si opakovaně vyzkoušela i činohru: v inscenaci **Carmen y Carmen**, kterou iniciovala a kterou napsal dramatik Jan Jiráň, účinkuje s Bárou Hrzánovou. *„To „y“ znamená španělsky „a“ a zároveň má evokovat Ypsilonku, kde uvádějí všelijaké parodické opery. Ta hra vypráví o dvou Carmen – operní a činoherní. A trochu je i o tom, co jsem za léta vyzkoušela na mnoha pěvcích a kolegyních z operní*

Hello, Dolly (Hudební divadlo Karlín, 1982)
v roli Minnie.
Z archivu Divadelního ústavu / foto: Jaromír Svoboda

Jako Líza Doolittle s Nelly Gaierovou (paní Higginsová,
My Fair Lady, 1984).
Foto: Archiv Hudebního divadla
Karlín / archiv Pavla Bára

Někteří lidé si
Dášu Peckovou
pamatují
především jako
Carmen, jiní
jako Lízu...
Foto: z archivu
Dagmar Peckové

branže. *Když se s nimi bavíte, většinou vás vůbec neposlouchají. A ve své sebestřednosti pořád jen melou o tom, kde všude po světě zpívají,*“ vysvětlila zpěvačka, jež se za tradiční operní pěvkyni sama nepovažuje. *„Klasický obraz operní protagonistky má příděch staticčnosti, dokonce až jakési kredencióznosti, což se mi příčí,*“ tvrdí umělkyně, typická svými odvážnými sestřihy vlasů i jejich pestrobarevnými proměnami.

Loni měla v mladoboleslavském divadle premiéru inscenace **Mistrovská lekce**. Dagmar v ní zosobňuje Mariu Callasovou, legendární operní divu, jež zažila strmé vzestupy i hluboké propady. *„Pro diváky může mít to představení taky ten efekt, že zjistí, co je nutné pro vrcholnou kariéru operního pěvce, že hlas a pěvecká technika nejsou zdaleka všechno,*“ uvedla ve zmíněném rozhovoru pro Respekt. Ve stejném interview žertem podotkla, že během několikaměsíční intenzivní práce s režisérem Petrem Mikeskou se cítí, jako by vystudovala celou DAMU.

Divadelní publicista Vladimír Hulec záhy po premiéře vůči inscenaci nešetřil slovy chvály: *„Dagmar je v tom představení fascinující. Otevřená, přímá, razantní, vtipná, jízlivá, živá. Mluví za celý operní svět, za opravdové, poctivé umění, za umělce. A především za sebe. Je Marií Callasovou a současně zůstává Dagmar Peckovou. Její přerod z operní divy v činoherní heroinu je obdivuhodný,*“ zhodnotil představení v našem soukromém rozhovoru. Pochvalně se vyjádřil i Josef Herman v recenzi publikované v Divadelních novinách: *„Svou postavu má Pecková dokonale vystavěnou i pohybově a gesticky; nepřehrává a vede publikum jako na provázku přesně tam, kam zrovna potřebuje.*“

Na jaře roku 2016 dala dohromady kabaret **Wanted** (první uvedení v Litomyšli a v létě v pražské Lucerně), v němž revuální formou prezentovala tvorbu Kurta Weilla, autora songu Mackie Messer, u nás zpopularizovaného hlavně v nestárnoucím Rychmanově klipu s Milošem Kopeckým. O slavném německém muzikantovi mi tehdy prozradila spoustu zajímavostí. *„Byl to geniální reformátor klasických oper. Jejich tradiční témata, spjatá s dnes už poněkud vyčpělým romantickým patosem, přenesl z honosných paláců a nóbl salónů do obyčejných putyk, šantánů, bordelů i do podezřelých zákoutí zločinecké galerky. Jeho kariéra začala raketovým startem v Německu počátkem dvacátých let minulého století. Jeho operní prvotina měla premiéru rovnou ve Státní opeře*

Z fotografování na
booklet CD Berio
– Mahler (dirigent Jiří
Bělohlávek, Supraphon
1996). Nahraných
cédéček jsou dnes
desítky...
Foto: z archivu
Dagmar Peckové

v Drážďanech. Spolupráce s Bertoldem Brechtem ho katapultovala do první ligy doma i po celém světě. Později, když kvůli svému židovskému původu emigroval a nakonec doputoval až do Ameriky; ho zásadně inspiroval obdiv k americké hudbě. V jeho dílech lze proto najít spoustu jazzových prvků,“ vysvětlila mně i čtenářům.

Zauvažovala i o významu éry, v níž Weill působil: „*Období mezi první a druhou světovou válkou mě fascinuje. V Praze existovala neuvěřitelně rozmanitá kultura, která spojovala Němce, Židy a Čechy. Dalšími kulturními ohnisky byly Berlín, Vídeň a Paříž. V Americe se mezitím zrodil jazz a muzikál. Škoda, že ten famózní kulturní rozmach přerušily hrůzy celosvětového konfliktu a následná doba šíleného komunismu. U nás jsme se tím pádem odklonili někam jinam. A nevím, zda ještě někdy pochopíme, že patříme do Evropy. A ti největší křiklouni, kteří volají po obraně naší kultury před cizími olivy, často vůbec nevědí, co vlastně chtějí bránit!*“

V létě o rok později proběhl v Chrudimi první ročník festivalu **Zlatá Pecka**, který vymyslela a zrealizovala spolu s tehdejším osvětěným starostou Petrem Řezníčkem. Místo konání týdenní akce – zpestřené workshopem, módní přehlídkou mé ženy i ukázkou Dašinyých kulinářských dovedností – není náhodné: Dáša pochází z nedaleké vsi Medlešice a festival tak pojala i jako poctu svému rodišti. Při galakonzertu v tamější klášterní zahradě jsem s mrazením v zádech sledoval, jak nadšené chrudimské publikum aplauduje jejím suverénním interpretacím Bizetových árií.

Její neskutečnou pečlivost – skrytou za fasádou rozevláté „divoženky“ – jsem si uvědomil díky další zdánlivé maličkosti. V roce 2018 Ivana připravovala výstavu jejích scénických i civilních kostýmů v pražském UMPRUM (**Follová pro Pecku**). Já k modelům své ženy vyráběl popisky a Dášu jsem poprosil o jejich korekce. Myslel jsem si, že si ty textíky jen letmo přečte a odsouhlasí. Ona si ale sedla k počítači vedle mě a skoro hodinu jsme ladili každé slovíčko, aby ty informace byly co nejpresnější a nejčtivější.

V operní branži se pohybovala od poloviny osmdesátých let. Paradoxní je fakt, že po absolutoriu konzervatoře nebyla přijata do souboru pražského Národního divadla a svou hvězdnou kariéru odstartovala v Německu. U nás se proslavila hlavně titulním partem v Bizetově opeře **Carmen**, který nastudovala v režii Jozefa Bednáríka a za nějž získala Cenu Thálie. Proces zrodu této inscenace přibližuje dokument

Z natáčení
portrétu z cyklu
Genus, spolu
s režisérem
Viktorem
Polesným (1995).
Foto: z archivu
Dagmar Peckové

Zkouška
na Carmen –
s režisérem,
Jozefem
Bednárikem
(1999).
Foto: z archivu
Dagmar Peckové

Carmen Story (1999) režisérky Heleny Třeštíkové. Stejná filmařka natočila také zpěvaččin empatický portrét **Forte a piana** (2001).

„Opera je součástí novodobého showbyznysu a měla by diváky zaujmout i tím, jak se prezentuje. Konkuruje filmu, divadlu nebo internetu a nedá se pořád dělat jako před sto lety. Ale úplně jiná věc jsou pokleslé monstr show, kde hvězdy popu zpívají operní árie nebo naopak operní zpěváci pop. Organizátoři i aktéři takových akcí se v nich podbízejí průměrnému posluchači, který nepozná skutečnou kvalitu a není ani ochotný se k ní dopracovat. Nevěřím na to, že někdo uslyší z rádia rockovou verzi symfonie a pak si ji půjde poslechnout v originále,“ poznamenala Dagmar o současné vlně křiklavých pseudoatrakcí.

S Dášou nás pojí také způsob komunikace s okolím. Bez zdvořilostních kudrlin říká každému natvrdo, co si doopravdy myslí, a nevyhýbá se ani intimním tématům, včetně problémů s bývalými partnery. Často používá ostrých, někdy i velmi nespisovných slov, které však z jejích úst nikdy neznějí vulgárně. Se svým druhým manželem, pozounistou Klausem Schiesserem žije ve vesnici Heuweiler poblíž Freiburgu. Společně pečují o dnes už čtyřiařicetiletého Theodora, kterého má Dáša z předchozího svazku, a devatenáctiletou Dorotheu.

„Obě mé děti si našly vlastní cestu a s profesionální muzikou nechťejí a zřejmě ani nikdy nebudou mít nic společného. Na mém i Klausově příkladu si totiž moc dobře uvědomují ten obrovský psychický i fyzický tlak, který toto řemeslo obnáší. Tedýs je obchodní manažer a má touhu pracovat jako someliér ryb. Což je paradox, protože jako dítě ryby nesnášel. Doročka má velkou touhu stát se psycholožkou, zřejmě proto, že maminku jako dítě často zažívala totálně vyčerpanou. A už tenkrát mi chtěla pomáhat.“ Své pražské zázemí má Dagmar v řadovém, elegantně zrekonstruovaném domku na Spořilově, jehož přestavbu navrhla architektka Ivana Kubešková.

Kdysi mi popsala, jak se její současné manželství zrodilo: *„Bylo to koncem roku 1998, absolvovala jsem mahlerovské turné. Byla jsem dost rozházená z rozchodu s předchozím partnerem. A při zkouškách, když jsem koukala do partitury, jsem pořád poplakávala, až si toho všiml i dirigent. A najednou jsem uviděla takového sympatického pozounistu a přestaly mi téct slzy! Tak jsem ho sbalila, teprve později jsem zjistila, že on si zpěvaček zrovna*

Jako Maria Callasová
v čínohře
(Mistrovská lekce,
Městské divadlo
Mladá Boleslav,
2020).
Foto: archiv
MDMB, Marie
Venigerová

Představení
Wanted, plakát
z pražské Lucerny
2017.
Foto: Petr
Kurečka

Káťa Kabanová
(Kabanicha)
v divadle Sao Carlo,
Lisabon (2010).
Foto: stage archiv
Teatro Nacional de
São Carlos